
Tvetydige norske rusforskere

KOMMENTAR

ANDREAS WAHL BLOMKVIST

andreas.wahl@gmail.com

Andreas Wahl Blomkvist (f. 1989) er turnuslege

Ingen oppgitte interessekonflikter

Helge Waal & Jørg Mørland hevder Ketil Slagstad bommer i sitt tilsvar til deres artikkel om ruspolitikk (1). Det er ikke enkelt å se hvor Slagstad skiller lag fra Waal & Mørland, men de blir bekymret «når Slagstad uten forbehold anbefaler som første skritt å avkriminalisere bruk, besittelse og salg av mindre mengder [rusmidler]» (1). Men Slagstad har aldri anbefalt dette «uten forbehold» (2) og når Waal & Mørland henviser til Portugal for å «minne om» bruken av «ulike typer sanksjoner» ved avkriminalisering, så glemmer de å nevne at sanksjonene er helt utenfor straffeloven ved «quantity required for an average individual consumption during a period of 10 days» (3).

Waal & Mørland oppfattes som tvetydig på punktet om avkriminalisering, og det er lov å undre om de norske rusforskerne har en annen konklusjon enn de ledende rapportene har på dette punktet (4, 5)? For selv om Mørland & Waal har rett i at konkret og sosial tilgjengelighet er viktig for å indirekte forebygge rusproblemer gjennom rusbruk, så tilsier internasjonal erfaring at avkriminalisering har liten eller ingen signifikant virkning på rusbruk (4, 6). Det blir dermed et tankekors at Norge skal bruke omkring 3100 millioner kroner årlig for å håndheve et strafferettslig forbud som ikke bare mangler dokumentasjon, men gjør en unødvendig andel fungerende borgere til kriminelle og forverrer situasjonen til de som er rammet av brukslidelser (7).

Ideen om å forebygge rusrelaterte skader ved å forbygge rus kan virke rimelig, men som generalsekretær i Foreningen Tryggere Ruspolitikk, Ina Roll Spinnangr, påpeker: «når dette middelet blir et mål i seg selv, flyttes fokus fra det som er viktig, og man risikerer å undergrave det opprinnelige målet» (8) – en human ruspolitikk med fokus på skadereduksjon og velferd, ikke edruelighet for alle summer.

LITTERATUR

1. Waal H, Mørland JH. Waal & J. Mørland svarer Tidsskr Nor Legeforen 2017. [CrossRef]
2. Slagstad K. Stoff, straff og sosial smitte. Tidsskr Nor Legeforen 2016; 136: 1871. [PubMed][CrossRef]
3. Standal B. Narkotika: Portugalt fra Hadia Tajik. Dagbladet 14. okt 2016
4. Csete J, Kamarulzaman A, Kazatchkine M et al. Public health and international drug policy. Lancet 2016; 387: 1427 - 80. [PubMed][CrossRef]
5. Global Commission on Drug Policy. Taking Control: Pathways to drug policies that work. 2014
6. Transform. Will drug use rise? Exploring a key concern about decriminalising or regulating drugs. Transform 2016.
7. Løkke E, Ulserød T. Narkotikapolitikken: Behov for nye ideer og bedre løsninger. Civita 2015
8. Spinnangr IR. Forebygg skade, ikke rus. Bergens Tidende. 27. jun 2017

Publisert: 21. august 2017. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.17.0669
Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 24. juni 2026.